

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Enchiridion Theologiæ Pastoralis Et Doctrinæ Necessariæ Sacerdotibvs Cvram Animarum administrantibus

Binsfeld, Peter

Avgvstæ Trevirorvm, 1609

2. Cap. De Forma excommunicandi, & modo absoluendi ab
excom[m]unicatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40721

nis omnium resolutio, vt candelabrum aureum de excomm. num. 37. testatur.

CAPVT II.

DE FORMA EXCOMMUNICANDI, & modo absoluendi ab excommunicatione.

ANTE omnia quando excommunicatio infligitur ab homine, debet precedere trina canonica admonitio, cum interuallo dierum, aut vna pro tribus: & tunc excommunicatio proferenda in scriptis, cum expressione cause, nisi necessitas aliud suadeat: & si Iudex hoc mittat, ipso facto est suspensus ab ingressu Ecclesie, & à diuinis officijs, cap. Sacro. de sentent. ex comm. & cap. 1. libr. 6. eod. tit. In hanc tamen pœnam non incidunt Episcopi & ipsis superiores: quia eorum non fit mentio singularis. Quod requiritur de iure, vt ipsi incurrant suspensionem, aut interdictum, capit. Quia periculosum libr. 6. eodem. tit.

Quando autem excommunicatio est lata à canone, aut statuto, non requiritur admonitio, sed statim faciens contra, ipso facto incidit in excommunicationem: Quia canon, aut statutum supplet locum admonitionis.

Quantum ad formam verborum, nulla est
certa

certa & definita, sed ex communicans talibus
vti debet verbis, quibus exprimat suam vo-
luntatem excommunicandi de præfenti, ex-
gr. Excommunico te, separo à communione
Ecclesiæ, priuo te cōmunionem corporis Chri-
sti quod est Ecclesia, &c.

Quando autem excommunicatio fertur à
canone aut statuto, semper benè inspicienda
verba canonis, aut statuti. Cum dicitur ipso
facto, aut iure incurrat excommunicationem,
vel subiaceat excommunicationi, vel sub pœ-
na excommunicationis latæ sententiæ, tunc
sententia lata est. De dictionibus, prorsus &
penitus idem est iudicium, tantū valent quan-
tum ipso iure & facto, quamuis iungantur
verbis futuri temporis. cap. pen. de pœnis.
Quando autem simpliciter dicitur siue sit sen-
tentia iuris, siue hominis sub pœna excom-
municationis, aut anathematis, non est sen-
tentia lata, sed comminatoria & ferenda se-
cundum Panorm. in cap. vnico. de Sagittarijs,
Quandocunque autem fit mentio siue à iudi-
ce, siue à canone de excommunicatione, nisi
verbis aliud exprimat, intelligitur de maio-
ri, capit. penult. de sentent. excommunicatio-
nis: quia verba intelligenda secundum com-
munem consuetudinem, & analogon
per se positum stat pro significato
famofiori.

DE ABSOLVTIONE, AB
Excommunicatione.*Quis potest absolvere?*

EXCOMMUNICATIO aut est lata ab homine: aut à iure, siue canone. Quando sententia lata est ab homine, solus absolvere potest is, qui eam tulit, aut eius superior, aut successor in officio, aut dignitate, vel delegatus ex communi sententia. Excipiuntur aliqui casus, quos colligit Angelus in verb. Absolutio 2.

Quantum ad excommunicationes iuris & canonis; quando non sunt reseruatæ à canone alteri, proprius confessorius, aut parochus, qui potest absolvere à peccato mortali, absolvit etiam ab excommunicatione, vt communis Doctorum sententia est. Quando autem reseruantur excommunicationes, is absolvit, cui reseruatæ sunt. Quare confessorio necessarium est scire, quæ reseruentur Papæ, quæ Episcopo, & quæ nulli. A minori excommunicatione potest quilibet Confessorius approbatus absolvere.

De modo seruando in absolutione.

QUATVOR seruanda tradunt DD. quæ ponunt Angelus ver. Absolutio 3. & Sylvest. est. cum alijs ibidem.

Primum, Vt absolvens excommunicatum faciat

faciat iurare de parendo mandatis Ecclesiæ, quando propter grauiora peccata aliquis excommunicatus fuit. *Secundum*, Vt antequam absoluat, satisfiat parti læsæ; aut si non potest satisfacere, det cautionem, aut fideiussionem, aut pignus, & hoc de iustitia requiritur. *Tertium*, Debent dici orationes, psalmus Miserere, vel alius pœnitentialis, & interim excommunicatus nudatus humeris cæditur, & aliæ dicuntur orationes, de quibus Doctores in suis locis citatis, flagellatio nunc omittitur propter honestatem, maximè quando absolutio in publico secretè in confessione datur. *Quartum*, Adiungi debet admonitio salutaris & exhortatio. Verba autem absolutionis non sunt certa. Sufficit quibusuis verbis vti, significantibus absolutionem, quando intentio absoluendi adest. Potest autem absolutio his verbis fieri. Auctoritate qua fungor, ego te absoluo à vinculo excommunicationis, quam incurristi propter tale factum, vel talem causam & restituo te sacramentis Ecclesiæ, & communioni fidelium. Quando autem plures sunt causæ, ob quas aliquis excommunicatus est, absoluens in absolutione omnes debet exprimere: aliàs tantum à solis expressis esset absolutus iuxta communem sententiam. Nunc de casibus maioris excommunicationis dicitur, & quoniam quædam excommunicationes reseruantur Papæ in Bulla Cœnæ

Domini: quædam extra: Aliæ Episcopis: aliæ nulli secundum ordinem, de singulis breuiter agemus. Quoniam autem longum foret canonum verba semper ponere, vt plurimum substantia adferetur annotato canone, vnde excommunicato defumitur. Pro intelligentia & expositione remitto lectorem ad Summas & canonum interpretes.

CAPVT III.

DE CASIBVS PONTIFICI *reseruat* in Bulla Cœnæ *Domini.*

PRO inductione notandum Bullam Cœnæ Domini vocari processum, quo summus Pontifex singulis annis in die Iouis sancta, varia genera peccantium excommunicat cum reseruatione: & dicta dies vocatur Cœna Domini, propter cœnam vltimam, quam Saluator cum suis discipulis habuit.

Prima excommunicatio Bullæ Cœnæ Domini completitur hæreticos, eorum libros legentes sine licentia Romani Pontificis: aut alterius, qui eam dare potest, hæreticorum fautores, schismaticos, & eos qui se ab obedientia Romani Pontificis subtrahunt.

Secunda excommunicat appellantes à Papa
ad